

Tilburg University

Leraren gezocht

van Damme, E.E.C.

Published in:
Algemeen Dagblad

Publication date:
2002

Document Version
Peer reviewed version

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2002). Leraren gezocht. *Algemeen Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

17-8-2002

AD 89

LERAREN GEZOCHT

Volgende week moeten ook de middelbare scholieren weer naar school, op zijn minst om hun lesroosters op te halen. Velen van hen zullen zien dat ze voor verschillende vakken NN als docent hebben. Net als in voorgaande jaren zal, vanwege het lerarentekort, ook nu meer dan 10 procent van de lessen in het middelbaar onderwijs niet doorgaan. Omdat de instroom op de lerarenopleidingen nog steeds achter blijft, kan de situatie in de toekomst alleen maar slechter worden, een zorgwekkende ontwikkeling

In feite is sprake van een paradox. In de moderne kenniseconomie neemt het belang van een goedgeschoolde bevolking alleen maar toe. In diverse beleidsstukken erkent de Nederlandse overheid dat ook, en zij ziet daarbij een belangrijke rol voor zichzelf weggelegd. Terecht: het (doen) verzorgen van funderend onderwijs is een van haar kerntaken. Het is echter juist deze taak die onze overheid verzaakt, zij verzuimt immers voor leraren te zorgen.

Een leerling die zijn eerste les economie gehad heeft kan beredeneren dat het tekort ontstaat omdat het leraarssalaris te laag is. In Nederland zijn we gefixeerd op begrotingsevenwicht en staan we niet toe dat het loon tot een marktconform niveau stijgt. Kortzichtig beleid, de kost gaat immers nog steeds voor de baat uit. Een beter opgeleide bevolking verdient in de toekomst meer en kan de extra kosten gemakkelijk afbetalen.

Vergelijking met het buitenland leert dat we in Nederland te weinig aan het onderwijs uitgeven. De Duitse overheid geeft per leerling 17% meer uit, de Franse zelfs 25% meer. Geen van deze landen kent een lerarentekort. Daar worden leraren ook gewaardeerd; zij verdienen meer dan de modale hoog opgeleide werknemer.

Een Nederlandse leraar verdient minder dan zijn buitenlandse collega's en hij moet voor dat schamele loon ook nog eens harder en meer uren werken dan zij. Hij verdient ook minder dan zijn buurman uit het bedrijfsleven, die bovendien ook nog eens

een auto en een mobieltje van de zaak heeft. Mannelijke leraren met een academische opleiding verdienen gemiddeld 22% minder dan ze uit de markt zouden kunnen halen.

Je zou daarom wel gek zijn als je hier voor het beroep van leraar zou kiezen. Je moet er lang voor leren en wat bereik je ermee? Je mag 40 jaar lang voor een klas met vervelende kinderen staan, zonder veel mogelijkheden te hebben om jezelf te ontwikkelen. Vroeger was het anders, toen had je nog aanzien als leraar. Die status is in de afgelopen 25 jaar echter snel afgebroken. De dolkstoot kwam met het studiehuis, die de leraar zijn laatste restje autoriteit wegnam en hem tot slaaf van de leerling maakte.

Wie zijn die gekken? Het zijn vooral vrouwen, havisten en mensen zonder wiskunde in het pakket die in de lerarenopleidingen instromen. Op de pabo is dit jaar nog maar 13 procent van de aankomende studenten man. De dominantie van vrouwen is economisch te verklaren, het bedrijfsleven betaalt mannen immers hogere salarissen dan vrouwen met dezelfde kwalificaties. Voor vrouwen is een carrière in het onderwijs dus minder kostbaar. Ook werken in deeltijd is in het onderwijs eenvoudiger te regelen.

Er is niks mis met het feit dat we vooral door vrouwen onderwezen worden. Wel is het zorgelijk dat VWO-ers en mensen met wiskunde in hun pakket de lerarenopleidingen steeds vaker links laten liggen en voor een andere HBO-opleiding kiezen. Dit betekent immers dat juist de betere leerlingen geen leraar worden, hetgeen vermoedelijk negatieve gevolgen voor het onderwijs in de toekomst heeft.

Dezer dagen maakt ons kabinet zich zorgen over de economie die even tegen zit en die dreigt het korte termijn begrotingsevenwicht te verstoren. In plaats van zich te richten op de korte termijn conjunctuur zou men er beter aan doen te focussen op de structurele problemen voor de lange termijn. Hopelijk kan die ene vrouwelijke minister haar mannelijke collega's de wijsheid bijbrengen dat het belangrijk is verder te kijken dan de regeringsperiode lang is.

Eric van Damme